

امشب تماشای بزرگ‌ترین ماه بدر سال را از دست ندهید

رصدگرانی که امشب مقارن با نیمه شعبان امسال به ماه می‌نگرند، شاید احساس کنند که این ماه بدر اندکی بزرگ‌تر از حد معمول است؛ و نکته اینجاست که حق با آنها است!

رصدگرانی که امشب مقارن با نیمه شعبان امسال به ماه می‌نگرند، شاید احساس کنند که این ماه بدر اندکی بزرگ‌تر از حد معمول است؛ و نکته اینجاست که حق با آنها است!

محمود حاج‌زمان: رصدگرانی که امشب مقارن با نیمه شعبان امسال به ماه می‌نگرند، شاید احساس کنند که این ماه بدر اندکی بزرگ‌تر از حد معمول است؛ و نکته اینجاست که حق با آنها است.

به گزارش نشنال جئوگرافیک، ماه بدر امشب در نزدیک‌ترین فاصله خود از زمین طی سال 2013 / 1392 قرار خواهد داشت. در نتیجه، ماه بدر نیمه شعبان 8 درصد بزرگ‌تر و 17 درصد درخشان‌تر از معمول به نظر خواهد رسید؛ پدیده‌ای که به نام ابرماه (Supermoon) شناخته می‌شود. موضوعی که ابرماه امسال را برجسته‌تر می‌سازد این است که به لطف زمان‌بندی تصادفی پیش آمده، ماه بدر امسال تنها به فاصله 2 روز پس از انقلاب تابستانی (آغاز تابستان و بلندترین روز سال در نیمکره شمالی) رخ می‌دهد.

ماه بدر همیشه به شکل قرصی بزرگ دیده می‌شود، اما مدار گردش ماه به دور زمین حالتی تخم‌مرغ شکل دارد. در نتیجه زمان‌هایی در چرخه ماه وجود دارد که ماه در نزدیک‌ترین فاصله خود از زمین قرار می‌گیرد (حضیض)، و زمان‌هایی نیز فاصله آن از زمین به حداکثر خود می‌رسد (اوج).

از آنجایی که اندازه مدار ماه به آهستگی تغییر می‌کند، حضیض ماهیانه همواره فاصله ثابتی از زمین ندارد. دو سال قبل، فاصله ابرماه از زمین به کمترین مقدار خود طی دو دهه گذشته رسید؛ فاصله‌ای که تنها 356,575 کیلومتر بود. طی حضیض امشب، ماه اندکی بیشتر از 356,991 کیلومتر از زمین فاصله دارد. این مقدار اندکی از فاصله معمول 364 هزار کیلومتری آن کمتر است، و لحظه دقیق آن به وقت ایران ساعت 16:02 خواهد بود. (که به خاطر وجود خورشید در آسمان، مشاهده ماه ممکن نیست)

آنتونی کوک، اخترشناس رصدخانه گریفیث لس‌آنجلس می‌گوید: «؛ در لحظه حضیض، ماه بر بالای اقیانوس آرام جنوبی قرار دارد. بنابراین مردمان شرق آسیا و استرالیا لحظه حضیض را در ساعات غروب آفتاب، و مردمان ایالت‌های غربی آمریکا آن را در ساعات طلوع خورشید خواهند دید.»

اثرات ماورایی؟

نمایش سال آینده که روز 14 آگوست / 23 مرداد است، نسبت به رخداد امسال حتی چشمگیرتر است. ابرماه سال بعد در فاصله 356,896 کیلومتری زمین قرار خواهد داشت. با این وجود، همزمانی ابرماه امسال با انقلاب تابستانی رخدادی غیرعادی‌تر به حساب می‌آید. مارک هامرگن، اخترشناس Alder Planetarium می‌گوید: «این نوع هندسه و هم‌امتداد شدن آسمانی تقریباً تنها هر 14 سال یکبار رخ می‌دهد».

ماه بدر

اگرچه معمول است این پدیده را به نام ابرماه بنامند، اما اخترشناسان ترجیح می‌دهند تا اصطلاح «ماه بدر حضيضی» را برای آن به کار برند. اگر گمان می‌کنید که ابرماه اثراتی ماورایی روی زمین دارد، بهتر است در تصور خود تجدید نظر کنید. هیچ مدرک علمی وجود ندارد که بتواند ابرماه را به بلایای طبیعی زمین ارتباط دهد.

تنها موردی که وجود دارد، این است که پدیده شناخته شده کشند (مد دریا) هنگام ماه نو و ماه بدر بیشترین ارتفاع خود را دارند. در نتیجه اگر طوفانی در این لحظات رخ دهد، سیلاب‌های ساحلی بلندتری ممکن است به وقوع بپیوندد.

عکاسی از ابرماه

برای کسانی که به عکاسی نجومی علاقه دارند، خوش منظره‌ترین لحظه مربوط به دو زمان است: نخست، دقایق پس از غروب آفتاب یکشنبه؛ و دوم، لحظات پیش از طلوع آفتاب دوشنبه که ماه بدر در حال بالا آمدن یا غروب در افق محلی قرار می‌گیرد.

ماه بدر

عکاسی از دامنه کوه، تپه و یا پشت‌بام به دلیل چشم‌انداز بهتری که به افق دارد، نکته مهمی در گرفتن عکس‌های بهتر است. با کمی برنامه‌ریزی می‌توان چشم‌اندازی را در دوردست انتخاب کرد و آن را به عکس افزود؛ که احتمالاً در اثر نور ماه حالتی سایه‌دار و گرگ و میش پیدا خواهد کرد.

برای آنکه ماه به اندازه کافی بزرگ دیده شود که باعث جذابیت عکس می‌شود، می‌توان از یک لنز تله‌فوتو در محدوده 100 تا 2000 میلی‌متر استفاده کرد. با انتخاب هوشمندانه پس‌زمینه، می‌توان ترکیب چشمگیری برای طیف وسیعی از لنزها به دست آورد.

با این وجود، کوک می‌گوید که اگرچه صحبت‌های زیادی در خصوص ابرماه می‌شود، اما رصدگران نباید انتظارات اغراق شده‌ای داشته باشند. وی می‌گوید: «این پدیده بر اساس فاصله‌ای است که ما به دلیل محاسبات رایانه‌ای خود از آن اطلاع داریم، نه به خاطر آنکه اثرات منحصر به فرد و قابل ادراکی از خود بر جای می‌گذارد.» وی می‌افزاید: «چیزی که من افراد را به انجام آن تشویق می‌کنم؛ تماشای عکاسی و نوشتن درباره ماه بدر در تمام طول سال، و کشف عواملی است که یکی از آنها را در مقایسه با دیگران

